

- [Paddenstoel van de maand: Geelwitte russula \(*Russula ochroleuca*\)](#)
- [Paddenstoelen en kleine landschapselementen, een samenwerking met de Regionale Landschappen](#)
- [Afscheid van Ruben Walley, de Vlaamse mycologen blijven verweesd achter](#)
- [Tentoonstelling: Zwammen.... langdradig?](#)
- [Zwarte knotsen](#)
- [Wasplatenzoektocht in het Dijleland](#)
- [10 oktober: paddenstoelen in Afrika](#)

Paddenstoel van de maand: Geelwitte russula (*Russula ochroleuca*)

De Geelwitte russula is niet al te kieskeurig en leeft in symbiose met zowel loof- als naaldbomen, waardoor hij de meest algemene russula is. Deze zwam is gemakkelijk te herkennen aan zijn okergele hoed en contrasterende witte plaatjes en steel. Er zijn twee gelijkende soorten, maar voor wie goed kijkt zijn de verschillen groot genoeg. [Gele berkenrussula](#) (*Russula claroflava*) is meer citroengeel van kleur en [Beukenrussula](#) (*Russula fellea*) heeft gele plaatjes en een gele steel. Bovendien zijn beide russula's kieskeuriger. Hun naam verradt het al: de Gele berkenrussula is uitsluitend te zien bij Berk en de Beukenrussula vind je enkel bij Beuk. De kans is groot dat je al een Geelwitte russula in het bos zag de voorbije dagen. Zet je waarnemingen op kaart op www.waarnemingen.be en voeg er een mooie foto bij.

Paddenstoelen en kleine landschapselementen, een samenwerking met de Regionale Landschappen

Paddenstoelen groeien niet alleen in grote bosgebieden, ook kleine landschapselementen zijn belangrijk voor deze soortengroep. De vier Regionale landschappen van de provincie Vlaams-Brabant zagen het zitten om dit najaar eens meer aandacht te schenken aan deze slecht gekende creaturen. Op 12 oktober bijt [Regionaal Landschap Noord-Hageland](#) de spits af met een wandeling in de beroemde paddenstoelendreef van Horst. Daarna komt [Groene corridor](#) aan de beurt, met een wandeling voor klein en groot op woensdagnamiddag 15 oktober in het domein Groenhoven te Malderen. Aansluitend op deze wandeling is er een paddenstoelenhapje en drankje voorzien en 's avonds gaat er nog een determinatieavond door in Londerzeel. Met [Regionaal landschap Zenne Zuun en Zoniën](#) gaan we op zoek naar paddenstoelen in de boomgaard in het domein van Zevenbronnen op 19 oktober. Als laatste gaan we op 26 oktober op zoek naar paddenstoelen in holle wegen. [Regionaal landschap Dijleland](#) stippelde recent een holle wegenwandeling uit, die we gedeeltelijk zullen volgen.

Afscheid van Ruben Walley, de Vlaamse mycologen blijven verweesd achter

Te vroeg, hij was 42 en had nog zoveel plannen, moest Ruben Walley plots afscheid nemen van dit leven. Hij was pas voorzitter geworden van de nieuwe Vlaamse mycologische vereniging (KVMV), waarvan de oprichting grotendeels aan hem te danken is. Ruben werkte professioneel als mycoloog bij het INBO en was er verantwoordelijk voor de monitoring van de bosreservaten. In 1999

realiseerde Ruben de Voorlopige [Vlaamse Rode Lijst](#) voor enkele groepen van paddenstoelen in samenwerking met zijn vrouw Annemieke Verbeken (professor mycologie aan de Universiteit Gent). In 2006 bracht Ruben samen met Emile Vandeven een [Vlaamse standaardlijst](#) uit, die een handig instrument is om na te gaan welke soorten reeds in Vlaanderen werden waargenomen, wat de recent gebruikte namen zijn en voor welke soorten microscopische determinatie vereist is. Ruben was ook een belangrijke medewerker aan de [atlas van de regio Leuven](#) en het atlasproject van Vlaams-Brabant. Niet alleen in binnenland, maar ook in het buitenland was hij gekend, onder andere door zijn werk voor de [Russulales](#). Maar Ruben was bovenal gekend voor zijn veelzijdigheid en aanstekelijk enthousiasme. Iedereen kon met vragen bij hem terecht, we zullen hem dus heel hard missen.

Tentoonstelling: Zwammen ...langdradig?

Van 5 tot 26 oktober kan je in het hoevegebouw van het domein Hof ter Saksen te Beveren-Waas een bezoek brengen aan een tentoonstelling over paddenstoelen. In deze tentoonstelling - waarvan het onderwerp alleen letterlijk langdradig is - komt men alles te weten over zwammen: hun bouw, welke plaats ze krijgen in de systematiek van de levende wezens en hoe ze aan levensenergie geraken. De organisatie van dit evenement van de Groendienst verliep in samenwerking met het Provinciaal domein Het Leen, Ecocentrum de Goren, Natuurpunt en de Koninklijke Vlaamse Mycologische Vereniging. Meer info vind je [hier](#).

Zwarte knotsen

Paddenstoelen zijn er in alle maten, vormen en kleuren. Minder opvallend zijn de zwarte knotsen, maar het loont toch de moeite om ze even in de schijnwerper te zetten. Houtknotszwam (foto links, *Xylaria polymorpha*) en Esdoornhoutknotszwam (foto rechts, *Xylaria longipes*) zijn taaie knotsen met wit vlees die het hele jaar door te zien zijn op hout (vaak begraven takken) in het bos. De eerste is voornamelijk te zien op Beuk terwijl de tweede, zoals de naam al laat raden, vooral op Esdoorn te zien is. De Esdoornhoutknotszwam is bovendien iets kleiner en slanker. Veel minder algemeen is de [Zwarte truffelknotszwam](#) (*Cordyceps ophioglossoides*), een zachtvlezige knots met geel vlees. Deze parasiteert op hertentruffels die op hun beurt ook zeldzaam zijn. Ze worden voornamelijk gevonden op zandige, voedselarme bodems. In voedselarme graslanden maak je kans op aardtongen, zachtvlezige knotsen met zwart vlees. De Kleverige aardtong (*Geoglossum glutinosum*), Brede aardtong (groter en breder, *Geoglossum cookeanum*) en de Ruige aardtong (haren te zien met de loupe, *Trichoglossum hirsutum*) zijn macroscopisch te onderscheiden. Maar Slanke (*G. umbratile*), [Fijngeschubde](#) (*G. fallax*), en Purperbruine aardtong (*G. atropurpureum*) kunnen best gecontroleerd worden met behulp van de microscoop.

Wasplatenzoektocht in het Dijleland

Het paddenstoelenproject in Vlaams-Brabant bracht heel wat nieuwe wasplaatgraslanden aan het licht. Vanaf het voorkomen van vijf soorten wasplaten krijgt een grasland deze naam. De drie grootste wasplaatweilanden in het Dijleland zullen dit najaar door de natuurstudiewerkgroep Dijleland bezocht worden en iedereen die interesse heeft om deze fel gekleurde zeldzaamheden te bewonderen, te fotograferen en mee te speuren is welkom. De excursies gaan door op zondag 19 oktober (9u00, kerk Hoeilaart), zondag 26 oktober (9u00, kerk Sint-Agatha-Rode) en zaterdag 8 november (14u00, café de Oude baan in Bertem).

10 oktober: paddenstoelen in Afrika

André De Kesel is als bioloog verbonden aan de Nationale Plantentuin van Meise en heeft een bijzonder vakgebied: tropische mycologie. Met beeldmateriaal komt hij vertellen over zijn reiservaringen en avonturen met veldonderzoek naar paddenstoelen in het Afrikaans tropisch regenwoud en gebergte (Benin en Togo). Maar André heeft ook een sociaal-humanitaire reflex: hij helpt de lokale bevolking bij een (duurzame) kweek van eetbare paddenstoelen als voedselbron. Reisverslagen en wetenschap, die avond vloeit het in elkaar over met rasverteller André. Deze avond gaat door op 10 oktober in het: Gildenhuis van Malderen (zaal boven café), Kloosterstraat en gaat van start om 20u00. Meer info krijg je bij [Siegfried van Ingelgem](#) (052/55 38 47)